

INFOLEHT - LAPS TULEB LASTEAEDA!

Meil kõigil on ühine eesmärk- soodustada ja suunata õnneliku inimese kasvamist ja arenemist.

Meie lasteaia moto on: **TURVALISUS MÄNG KOOSTÖÖ**

Meie eesmärgiks on selle infolehe kaudu aidata kaasa parema koostöö laabumisele kodu ja lasteaia vahel ühiste eesmärkide saavutamiseks.

Millest sõltub lapse käitumine kohanemisperioodil?

Me ei tohi unustada, et kohanemisperioodil teeb laps suuri jõupingutusi, et toime tulla tema jaoks täiesti uue olukorraga.

Võib täheldada, et kergemini kulgeb kohanemine neil, kes on pärit suurest perekonnast, kes aeg-ajalt viibivad ilma ema – isata oma lähisugulaste või tuttavate juures. Uus tundmatu keskkond neid ei hirmuta.

Raskemini võivad kohaneda need lapsed, kes on emaga kahekesi, suhtlevad vähe eakaaslastega ja teiste täiskasvanutega. Uues keskkonnas võivad lapsed hakata käituma ettearvatult, nad vaikivad ja suhtuvad kõigesse ohutundega.

Seega sõltub lapse käitumine kohanemisperioodil:

- lapse isiksuseomadustest,
- ema- isa oskusest laps lasteaeda tulekuks ette valmistada,
- täiskasvanu suhtlemisest lapsega,
- lapse elukogemusest jms.

Kodune ettevalmistus

Soovitav oleks kodus last pisut harjutada päeva olulisi toiminguid umbes samal ajal tegema mil lasteaia päevakava seda ette näeb. Millal on lasteaias hommiku- ja lõunasöögi ning õhtuote aeg, mis kellast mis kellani lapsed päeval magavad. Hea oleks ka, kui väikelast harjutataks potil käima ja lihtsamaid eneseteeninduse toiminguid (riietumine, söömine) ise tegema või selles tähtsas töös algatust näitama.

Lasteaiaga kohanemine

- Lapse lasteaia kohanemisel on hea, kui ema või isa tuleksid esmalt koos lapsega lasteaeda teiste laste juurde mängima. Siis näeb laps ka oma tulevase mängukaslasi ja tutvub õpetajatega. Igal lapsel on lasteaia kohanemisel erinev aeg. Mõni kohaneb kiiresti, teisel läheb mitu nädalat või isegi kuud, enne kui ta on nõus pikemat aega ilma emata olema.
- 1. Nädalal on söimerühmad avatud kuni lõunani. Alguses on soovitatav emal/isal ainult korraks (1 tund) lapse juurest ära käia ja teda teistega koos mängima jätta. Kui laps on rahulik ja kõik tõrgeteta sujub, võib lapse juba terveks hommikupoolikuks lasteaeda jätta. Üle ühe nädala koos vanemaga rühmas ei soovita viibida.
- 2.nädalal - Tõsine katsumus on lapse jaoks lasteaias ilma emata magamine. Seda võib proovida hakata alles siis, kui laps hommikupoolikul mängu ajal rõõmus ja rahulik on. Kui laps lõunauinakuga lasteaias ilusti hakkama saab, on soovitatav talle kohe peale magamist järgi tulla (umbes kella 15.30 paiku). Ja alles peale kõiki neid kohanemisi võib lapse "pikaks päevaks" lasteaeda jätta. Siinjuures tuleb siiski jälgida, et päev liiga pikaks ei kujuneks.

Mida võib kohanemisperioodil lapse käitumises märgata?

- Lapse käitumist on kohanemisperioodil raske prognoosida. Kohanemisprotsessi iseloom on igal lapsel erinev. Näiteks võib mõni laps oma soovimatust lasteaeda tuleku suhtes väljendada väga tormiliselt: ta nutab, viskab end põrandale, hammustab, küünistab, näpistab rühmakaaslasi jms. Väsidus võib selline laps äkki rahuneda, magama jääda, kuid ärgates samasuguse hooga jätkata. Selliste ilmingute puhul võib lapse kohanemiseks kuluda umbes üks kuu.
- Emast lahkumine võib mõne lapse muuta vaikseks, ta sulgub endasse ja on pinges, suheldes ettevaatlik ja umbusaldav. Ta võib istuda üksi nurgas, liigub vähe, hoiab nuttu tagasi ei puutu mänguasju ega toitu. Nähes ema uksele jookseb tema juurde, haarab ema põlvede ümber kinni ja puhkeb kõva häälega nutma. Sellise käitumisega lapse kohanemine võib kulgeda kaua ja kesta 2-3 kuud.

- Mõni laps on väga suhtlemisaldis, tervitab kõiki rõõmsalt, suhtleb aktiivselt, jutustab kiirustades kõigest mis on kodus juhtunud või millised mänguasjad tal on, kui head on tema vend või õde. Samas hoiab ta täiskasvanu lähedusse, sööb iseseisvalt, võtab riidest lahti ja ootab teenitud kiitust. Kahjuks võib selline rõõmus olukord kesta 2-3 päeva. Järgnevatel päevadel ei pruugi ta nõustuda lapsevanemast lahkuma ja kohanemisperiood võib kesta mitu kuud.

Laps käib lasteaias

- Kui laps on juba lasteaiaeluga harjunud, toovad vanemad ta tavaliselt 5 päeval nädalas lasteaeda.
- Soovitav oleks lapsele võimaluse korral üks päev nädalas "vabaks anda". Lapse tundlik närvikava vajab samuti puhkust. Hea oleks ka, kui lapse päevad lasteaias ei kujuneks liiga pikaks (8-10 tundi). Nii võib laps muutuda nutuseks ja närviliseks, kergesti haigestuda.
- Valverühm lasteaias ei ole sõimelaste jaoks. Säätkem lapsi!

Lapse riietusest lasteaias

- Lasteaeda on soovitatav lapsele selga panna võimalikult naturaalsest materjalist riided, et ta keha saaks hingata.
- Oluline omadus riietel on nende kergesti selgapandavus ja riie olgu lapsele paras. Esiälgu pole vaja nõõpe, lukke, liigseid paelu ja pandlaid! Nendega ei saa laps ise hakkama ja tal tekib riietumisega negatiivseid kogemusi.
- Lasteaias pole soovitatavad väga tugevasti üle pea käivad pluusid-kampsunid. Nende selgapanek ja äravõtmine teevad lapsele haiget! Tark lapsevanem paneb lapsele selga lihtsalt üle pea käivad pluusid-kampsunid ja kummipaelaga ümber keha olevad seelikud-püksid. Nii saab laps ISE oma riietumisega hakkama ja see tegevus hakkab talle meeldima.
- Magamisriided olgu lihtsad ja mugavad T-särk või öösärk. Magamisriiete valik lasteaias sõltub ka magamisruumi temperatuurist ja aastaajast.
- Lasteaia sisejalatsid olgu mugavad – lahtise varbaosa ja kinnise kannaga, soovitatavalt jalatalda toetavad. Nii saab jalg "hingata" ja kujuneval jalalabal on õige tugi olemas. Täiesti kinnised jalatsid on palavad ja umbsed (tennised). Samuti ei sobi lasteaeda plastmass-sandaalid või kinnised kontsaga kingad (mida tüdrukud teatud vanuses väga kanda tahavad). Hea pole lapsel ka susside-kingadega, mis kanna tagant lahti ja kinnitamata on. Õuejalanõud olgu ilmale vastavad.
- Ühine soovitus nii toa- kui õuejalatsitele on – jalanõu olgu lapsele PARAS. Mitte liiga suur ega liiga väike. Väikest saabast või kummikut on väga raske lapsele jalga aidata ja jälle jääb lapsel riietumisest negatiivne kogemus.
- Soovitav oleks lapse riietusesemete sisepinnale teha märk (lapse nimi, nimetäht), mille järgi just oma lapse riided ära tunnete. Muidu on segiajamine täitsa võimalik, sest tihti on lastel seljas sarnased riided.

Veel soovitusi

- Igas lasteaiarühmas on 2 korda aastas lastevanemate koosolekud, millest igal perel on soovitatav osa võtta. Kõik ikka lapse heaolu nimel. Kindlasti osalege esimesel rühmakoosolekul.
- Enamasti on lasteaedades rühma esikus teadetetahvlid, millel on hea iga päev silm peal hoida. Need teated on mõeldud just emadele-isadele. Vaadake, lugege ja saategi teada kõike mida vaja!
- Kui teie laps on lasteaias haigestunud, teatab rühma õpetaja (või keegi teine lasteaia töötaja) sellest lapse vanematele. Hea oleks, kui lapsevanem lapsele võimalikult kiiresti järgi tuleks ja haige lapse koju viiks. Kodus on haigel lapsel parem, ja lasteaias võib haigestunud laps ka teisi nakatada!
- Igal nädalal panevad rühma õpetajad välja laste kunstitööd. Tutvuge, vaadake, tunnustage last! Laps on selle üle väga õnnelik ja uhke!

Iga lapse päev alaku rõõmuga ja lõppegu rahuga!

Usalduslikku koostööd soovides

Vesiroosi lasteaia pere

Viimati muudetud 16.mai.2012